

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

א נמי פ"ט מהל' יטורי
המורה ה"א ו"ב ג' ד' א
פ"ב מ"י פ"ט מהלכות
יטורי המורה ה"ג
וה"ה ו"ה ו"ה לפי שעה
ע"ש:
א ג מ"י פ"ג מהלכות
משנת הלכה ה'
ב ד מ"י ש"ס הלכה ו':

תורה אור השלם

1. ויתבאר ההוא או חלם
השלום ההוא יומת פי
דבר קרה על יד אלהים
המציא אהבם מארץ
מצרים והפך מבית
עבדים להדיחן מן הדרך
אשר צוץ יי אלהים
ללכת בזה ובערף הרע
מקרבך: דברים יג ו'
2. ונתתם את מקבחתם
ושברתם את מצבתם
ואשריתם תרופון באש
ופסילי אלהיהם תדעו
ואברתם את שמם מן
הקיום ההוא:
דברים יב ג'
3. ועשתם לו באש
וזם לעשות לאחי
ובערף הרע מקרבך:
דברים יג ט'
4. ועפץ בלם צדיקים
לעולם יירשו ארץ נצח
משעי מעשה ידי
להתפאר:
ישעיהו ס כ'
5. ויאמר אם שמעו
תשמע לקול יי אלהים
והישר בעיני תעשה
ותאונת למצותיו ושמרת
כל חוקי כל המצוות
אשר שמתי במצרים לא
אשים עליך כי אני יי
רפאי: שמות טו כ'
6. ותפלת אליו ויתער
לו וישמע תחנתו
וישיבו וירשעם:
למלכותו וידע מנשה כי
יי הוא האלהים:
דברי הימים ב לג יג'
7. ויאמר אלישע שמעו
לבין נשען על ידו את
דבר יי בה אמו יי דעת
מחר סאה סלת בשקל
וקאתים שעורים בשקל
בשער שמרון:
מלכים ב ז א'
8. וישן השליש אשר
לפניו נשען על ידו את
איש האלהים ויאמר
הזה יי עשה ארבות
בשמנים ויהיה הדבר
הזה ויאמר הבה ראה
בעיניך ומשמם לו ב
תאכל:
מלכים ב ז ב

לח כתיבי: **מר דכאים ליה כו'.** לרצן צסקילה לרצי שמעון
בחנק (הוא) וזהו הדין לרצן ולרצי המנוגא. האי דנקט ר' שמעון רבותא
הוא כלומר ואפילו מחנק רצני שמעון פטור וכ"ש מלקילה
דמחייבי ליה רצן צעוק את הכל: **אס יאמר לך נציא.** המוחזק
עצור על דברי תורה הכל לפי
מקנה השעה כגון אליהו זכר הכרמל
בשחטיו חוץ: **נפסה הסורה ממשלה**
זה. כלומר אפילו תראה אותו נציא
מושל ועושה כרצונו דכתיב (דברים
יב) ונתן אליך אות או מופת:
ספחלתו נציא אמת. כגון חנייה
הנציא והיא ונתן אליך אות צעודו
נציא אמת יתן לך אות צנזורה
אחרת ולצדק כשיתחזק להרשיע
יאמר לעצוד עצודת כוכבים וסמוך
עלי שהרי מוחזק אני על ידי אות
ומופת שנתי לך כבר: **(לרשום**
הצעל כגון מסרה האצ לשלוחי
הצעל ועדיין היא צדק ולא קרינן
זה צית אציה: לאוסה מוסה. שהיו
מחייבין את הגדול: **ונובעל.** כלומר
וכל הנובעל נידונין כמיתת הנובעלת
חוץ מצועל בת כהן: **מה ס"ל לאחיו.**
לכחוד כהן זמן לעשות ולשתמוך:
אס לו הוקשו. לצועל שהיו מחייבין
אותו חנק: **אס לה.** שמחייבין אותה
שריפה: **לאחיו ולא לאחוסו.** כל
היכל דבעדותן מחייבין אש ואשה
ודינן חלוק כי הכא לו הוקשו:

הדרן עלך אלו הן הנחנקין

בל ישראל יש להם חלק לעולם הבא.

מעיקרם איירי צברעב מיתות ומפרש
ואולי להו לכולהו והדר מפרש הני
דאינן להם חלק לעולם הבא: ה"ג
האומר אין תחיות המטים מן
הסורה. (ס' ספופר צמדדראס דדרשינן
בגמרא לקמיה) מניין לתחיות המטים
מן המורה ואפי' יהא מודה ומלמין
שיחיו המטים אלא דלא רמזיא
צאוריתא כופר הוא הואיל ועוקר
ש"ש תחיות המטים מן המורה מה לנו
ולאמונתו וכי מטיחין הוא יודע שכן
הוא הלכך כופר גמור הוא:
אפי' קורס. מפרש בגמרא [נטס]: **ספרים**
הטיונים. מפרש בגמרא [קס]: **ג'מ'**
וי'הי

יוסי הגלילי אומר הגיע תורה לסוף דעתה של עבודת כוכבים לפיכך נתנה
תורה ממשלה בה שאפילו מעמיד לך חמה באמצע הרקיע אל תשמע לו תניא א"ר עקיבא חס ושולם
שהקדוש ב"ה מעמיד חמה לעוברי רצונו אלא כגון חנייה בן עוזר שמתחלתו נביא אמת ולבסוף נביא
שקר: וזוממו בת כהן: מנהגי מילי אומר רב אחא בריה רב איקא דתניא ר' יוסי אומר מה ת"ל (א' ועשיתם
לו כאשר זמם לעשות לאחיו לפי שכל המזוממן שבתורה זוממיהו ובעוליהו כיוצא בהן בת כהן
(היא בשריפה ואין בועלה בשריפה זוממן איני יודע אם לו הוקשו אם לא הוקשו כשהוא
אומר לעשות לאחיו (לאחיו ולא לאחותו:

הדרן עלך אלו הן הנחנקין

בל ישראל יש להם חלק לעולם הבא.

מעשה ידי להתפאר וואלו שאין להם חלק לעולם הבא. האומר אין תחיות המתים מן
התורה ואין תורה מן השמים ואפיקורוס ר"ע אומר אף הקורא בספרים החיצונים והלוהש על המכה
ואומר כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך אבא שאול אומר אף
(ההוגה את השם באותיותיו) שלשה מלכים וארבעה הדיוטות אין להן חלק לעולם הבא שלשה מלכים ורבעם
אחאב ומגשה ר' יהודה אומר מגשה יש לו חלק לעולם הבא שנאמר ויתפלל אליו וישמע תחנתו
וישיבהו וירשלים למלכותו אמרו לו למלכותו השיבו ולא לחיי העולם הבא השיבו ארבעה הדיוטות
בלעם ודואג ואחיתופל וגחזי: **ג'מ'** וכל כך למה תנא הוא כפר בתחיות המתים לפיכך לא יהיה לו חלק
בתחיות המתים שכל מדותיו של הקב"ה מדת כנגד מדת דאמר ר' שמואל בר נחמני אומר ר' יונתן
מניין שכל מדותיו של הקב"ה מדת כנגד מדת שנאמר ויאמר אלישע שמעו דבר ה' וגו' כעת מחר סאה
סלת בשקל וסאתים שעורים בשקל בשער שומרון וכתיב ויען השליש אשר (המלך) נשען על ידו את איש
האלהים ויאמר הנה ה' עושה ארבות בשמים יהיה הדבר הזה ויאמר (המלך) ראה בעיניך ומשמם לא תאכל
וכתיב

מחלוקת. לרצן רצני שמעון צנזיא צעוק כל הגוף צעודת
כוכבים ואומר נלטייתי צרוח הקודש מפי הגבורה להמנצחות לעקור
כל מלות עבודת כוכבים מן המורה או לקיים מקלת ולצטל מקלת
זהאי הוא דקאמרי רצן סקילה משום דכתיב עניינה דכתיב
הדחה צנזיא דגמרי סקילה מנייה צע"ז
הוא משמע דכתיב וזה האות והמופת
וגו' נלכה ונעבדה? היינו עקירת הגוף
וצטול מקלת התם נמי כתיב צפיפא
יומת כי דבר סרה וגו' להדיחן מן
הדרך ואפי' צנזיתם במשמע ומיהו לא
מישמעיהו: **אזל עוקר הגוף דשאר מלוא**
דברי הכל צחוק. דפפקא לן מקרא
אחרינהו האמור צפרטה אחרינהו דלא
כתיב זה הדחה אף הנציא אשר חיד
לדבר דבר צממי (דברים יב) והיינו מה
שלא שמע וכתיב ומה הנציא הוא וכל
מיתת האמורה סתם חנק הוא: **פטור.**
דהתם דבר כתיב דבר שלם ולא חצי
דבר: **לנכס זו מלוא עשה.** צרייתא
היא צפריסי) גבי פרשת נציא המדיח
דכתב זה הדחה (שם י) להדיחן מן
הדרך אשר אף ה' אלהיך ללכת זה
וגו' ורש"י קרא יתירא ללכת זו מלוא
עשה דמשמע לעשות ולא משמע
אזיהיה: **זה לא העשה.** דגמרינן
מאשר חטא צהו) דצלא תעשה מיירי
אלמא דשאר מלות נמי הכא גבי
הדחה כתיב דאי לא משמעיה קרא
אלא צע"ז מאי עשה איכא: **וצין**
צשאר מלוא. דהאי ללכת זה לא משמע
ליה לרצי המנוגא אונתתת: **דחמנוא**
אמר מן הדרך. ורש"י קאי דכתיב
לא איתרבו שאר מלות זהאי עניינה
דללכת זה כולה משמע: **ד"ה פטור.**
ואפילו מחנק דהתם דבר שלם כתיב
ולאו אעוקר דברי תורה האי כי חיד
לדבר דבר קאי דהתם סקילה הוא אלא
אדרביס צעלמא כגון לדיקה בן כעננה:
היום עובדה. כלומר היינו קיום מקלת
וציטול מקלת: **כרב חסדא.** דלומר
צע"ז הוא דפליגי אזל צשאר מלות
עוקר הגוף הוא צחוק וציטול מקלת
פטור: **ר"ש פטור והוא הדין לרצן.**
דגבי חנק דבר שלם כתיב ולרצי
חסדא ה' דנקט ר"ש ה' קמ"ל
דרישא דקמתי סתמא חייז ואפילו
לרצן צחוק רצני שמעון הוא דקא
מחייז חנק ולא סקילה דשאר
מלות צעניינה הדחה דסקילה

(א) [ארוי"ט ד: 7]
(ב) [ארוי"ט ד: 7] א [הנהי
חמט מיתת עשיהם לו
כאשר זמם לעשות נראה
דלית מן הנכוסא אלא
עיקר הגי' דלחמט
בפירוש"י מה ת"ל לאחיו,
(ד) [י"ג המומתין],
(ה) [עליל נא. ע"ש],
(ו) [שם י, ו] (ז) [ע"ז יח, יח],
(ח) שגופות טו; (ט) ע"ז
יח, (י) חנינה טו;
(יא) [וערת לו]; (יב) [ז"ל
למך]; (יג) [ז"ל הנכה];
(יד) [דברים יג]; (טו) [ראה יג
ו]; (טז) [ויקרא ד]; (יז) ה' הוא
דבור צפ"ע. רש"י (ל) מן
ד"ה לרשות עז ד"ה מה
ת"ל שיק למתני' עליל פת",
(ק) כי צ"ש שאין זה מדברי
רש"י, (ר) [ע"ז א: 1].

גליון הש"ס

מתני' כל ישראל יש להן
חלק. ע"י כמות דף קב
ע"פ מוס' ד"ה מומין:
שם האומר אין תחיות
המתים. ע"י סוטה ד"ה
ע"ל תורה' כל: שם
ההוגה את השם. ע"י
סוטה דף ה' ע"ל תורה'
ויד ה"ל. שגופות דף ג'
ע"ל מוס' ד"ה צלף:
נב' מרה כנגד מרה. ע"י
סוטה דף ח' ע"ד:

מוסף רש"י

ואין בועלה בשריפה.
אלא צחוק כתיב אמת חס
(מכות ב, ב). לאחיו ולא
לאחותו. ולא כאשר זמם
לעשות לאחותו, אלא כל
שאר מיתות שהיו המנוג
אשה לזכר, חוממי אשה
נהרגין חוממי איש, כגון
שהעירוב שהנהיה את
הנפש, שחלה את השבת,
שהרגין במיתה, שלם מיעט
כאן אחרת אלא במקום שם
לקיים בתן הזמה במיתה
הנפול (דברים י' יט).
הדרן עלך אלו הן
הנחנקין